

**Старовойтова А.В.**

Студентка 3-го курсу факультету соціології та права  
НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

**Солончук І.В.**, старший викладач

### **Постановка проблеми мирової угоди сторін у цивільному судочинстві України**

Для початку потрібно дати визначення поняттю договір, так ми зможемо визначити правове походження мирової угоди. Отже, договір або угода це домовленість двох або більше сторін, направлена на встановлення, зміну чи припинення цивільних прав та обов'язків (ч.1 ст.626 ЦК України) .

Договір є правочином , який укладається між двома сторонами ,що мають спільні інтереси. Для чинності правочину, потрібно дотримуватись вимог прописаних в ст. 203 ЦК України, однією з вимог є те, що волевиявлення учасників правочину має бути вільним і відповідати їх внутрішній волі (ч.3 ст. 203 ЦК України) , тому можна впевнено стверджувати, що договір є насамперед вольовим актом.

Відповідно до статті 175 ЦПК України, мирова угода укладається в усній чи письмовій формі між сторонами і регулює спір на основі взаємних поступок. Мирова угода укладається на будь- якій стадії цивільного процесу у позовному провадженні у суді першої інстанції, а також у виконавчому провадженні, за винятком певних категорій справ, тобто коли її укладення суперечить актам цивільного законодавства.

До того к визнати умови мирової угоди суд перевіряє чи її положення не суперечать інтересам сторін та чи не порушують вони цивільного законодавства. А якщо присутні представники, суд перевіряє повноваження таких представників щодо укладення мирової угоди .

Суд має обов'язок роз'яснити позивачу і відповідачу наслідки укладення мирової угоди. І вже після цього суд постановляє ухвалу про закриття провадження по даній справі.

Зміст ухвали, якою суд визнає мирову угоду , повинен відповідати приписам, які містяться ЗУ «Про виконавче провадження». Тоді виконавець буде зобов'язаний прийняти цю ухвалу і винести постанову ,якою він відкриває виконавче провадження .

Необхідно відзначити, що не у всіх випадках розгляду справи в порядку цивільного судочинства , укладається мирова угода. Наприклад, ч.2 ст.215 ЦК України, є імперативною нормою, яка передбачає підстави визнання правочинів нікчемними і Верховний Суд України звернув увагу на те, що суди не повинні визнавати мирові угоди по справах, які стосуються визнання правочинів нікчемними та застосовувати наслідки, що суперечать закону, відповідно до ч.5 ст. 175 ЦПК України (п. 29 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 06 листопада 2009 г. №9 «Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними»). Таке ж правило застосовується у справах про визнання батьківства, адже умови та порядок визнання батьківства чітко регламентуються законом (п. 8 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 15 травня 2006 року №3 «Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів»).

Для того, щоб визнати такий правочин дійсним необхідно , щоб суд постановив ухвалу про визнання мирової угоди, в зв'язку з цим вона вважається укладеною з того моменту коли набрала законної сили ухвала суду про її визнання.

Мирова угода може бути укладена під час розгляду справи судом першої інстанції, а також в процесі виконання рішення суду (ст. 372 ЦПК України).

Так як законодавець прибрав мирову угоду із списку документів(актів), які підлягають примусовому виконанню, сторони мають бути пильнішими і вимагати у судді внести всі положення мирової угоди в ухвалу. Адже виконанню підлягає не сама мирова угода, а рішення(ухвала)суду, якою визнана така угода.

Наприклад, кредитор у випадку невиконання боржником зобов'язання визначеного мировою угодою, повинен звернутися до суду із позовом про примусове виконання цього зобов'язання. Отже, ухвала про визнання мирової угоди лише визначає зобов'язання сторін, не забезпечуючи їх примусовою силою та гарантію з боку держави.

На наш погляд, оптимальним способом вирішення питання про примусове виконання умов мирової угоди (у майбутньому) стане складення ухвали про визнання мирової угоди у формі виконавчого документа. У такому разі не буде повторної судової тяганини і ви матимете можливість звернутися до державної виконавчої служби з метою стягнути те, що вам належить за мировою угодою.

*Список використаних джерел :*

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-IV// Офіційний вісник України, 2003, N 11 (28.03.2003), ст. 461// зі змінами та доповненнями.
2. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» Верховна Рада України; Закон від 14.05.1992 № 2343-XII
3. Бортнік О.Г. Мирова угода у цивільному судочинстві : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право та цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / О.Г. Бортнік. – Х., 2007. – 20 с.